

Trail 1 Llwybr 1

1

St Silin's Church,
Llansilin
Eglwys Sant Silin,
Llansilin



St Silin's was rebuilt after the earlier church was laid waste during Owain Glyn Dŵr's rebellion at the beginning of the c15th. The church building was again caught up in military conflict when Parliamentary soldiers took refuge in the church during the c17th civil war. The early c20th saw conflict around the church once again: the parish is unique as it voted for the disestablishment of the Church in Wales, even though parts of it are in England. **DIRECTIONS:** B4580. Parking and toilet facilities next to the village hall. The Wynnstay Arms pub serves food. **Open daily.**

Ail-adeiladwyd Eglwys Sant Silin yn dilyn chwalu'r eglwys gynharach yn ystod gwrthryfel Owain Glyn Dŵr ar ddechrau'r 15fed ganrif. Daeth adeilad yr eglwys dan ymosodiad unwaith eto yn ystod gwrthdaro milwrol, pan wnaeth filwyr y Senedd gymryd lloches yn yr eglwys yn ystod gwrthryfel cartref yr 17eg ganrif. Mae nifer o gelfi sefydlog rhagorol wedi goroesi o'r 17eg a'r 18fed ganrif, fel oriel y gorllewin, y pulpud, byrddau noddwyr, a chanhwylwr. **CYFARWYDDIADAU:** B4580. Cyfleusterau parcio a thoiled ger y neuadd bentref. Mae tafarn y Wynnstay Arms yn gweini bwyd. **Ar agor bob dydd.**

2

St Cedwyn's Church,
Llangedwyn
Eglwys Sant Cedwyn,
Llangedwyn



The church was rebuilt in 1869, on the orders of Sir Watkin Williams Wynn of Llangedwyn Hall. The distinctive Romanesque west porch was probably designed by Thomas Penson and dates from the 1840's. It is the sole survivor of an earlier church. Two delightful dormer windows were added as part of a series of improvements made by H. L. North around 1907. **DIRECTIONS:** on the B4396 just outside the village of Llangedwyn. Parking next to the church. Shop and post office at the nearby craft centre. **Open daily.**

Ail-adeiladwyd yr eglwys ym 1869 yn ôl gorchymyn Syr Watkin Williams Wynn o Blas Llangedwyn ac mae'n cynnwys metelwaith celf a chreffft ddi-ddorol. Mae'n debyg bod y porth gorllewinol Romanaidd nodweddiadol wedi'i ddylunio gan Thomas Penson ac yn dyddio o'r 1840au, a dyma'r unig beth i'w gweld o eglwys gynharach. Ychwanegwyd ddwy ffenestr gromen hyfryd fel rhan o gyfres o welliannau a wnaed gan H. L. North tua 1907. **CYFARWYDDIADAU:** ar y B4396, y tu allan i bentref Llangedwyn. Parcio ger yr eglwys. Siop a swyddfa'r post yn y ganolfan grefft gerllaw. **Ar agor bob dydd.**

www.living-stones.info

3

St Dogfan's Church,
Llanrhaeadr ym Mochnant
Eglwys Sant Dogfan,
Llanrhaeadr ym Mochnant



The church is famous as the place where Bishop William Morgan translated the Bible into Welsh in 1588. Parts of the building date from the c14th with later additions over the centuries. Inside there is an exhibition of William Morgan and the Bible, as well as the c9th Cwgan stone, and many fine c17th fittings. A fine three manual and pedal pipe organ by Walter James Bird & Son of Birmingham was installed in 1906. **DIRECTIONS:** on the B4580. Parking and toilet facilities in the village centre. Variety of shops and places for refreshment. **Open daily.**

Mae'r eglwys yn enwog fel y man y gwnaeth yr Esgob William Morgan gyfieithu'r Beibl i'r Gymraeg ym 1588. Mae rhannau o'r adeilad yn dyddio o'r 14eg ganrif, gydag estyniadau ddiweddarach dros y canrifoedd. Y tu mewn mae yna gyflun o'r Beibl, yn agystal â charreg Cwgan y 9fed ganrif, ac fe osodwyd organ bib pedal a thri manual arbennig gan Walter James Bird & Son o Birmingham ym 1906. **CYFARWYDDIADAU:** ar y B4580. Cyfleusterau parcio a thoiled yng nghanol y pentref. Amrywiaeth o siopau a lleoedd i gael lluniaeth. **Ar agor bob dydd.**

4

Seion Chapel,
Llanrhaeadr-ym-
Mochnant
Capel Seion,
Llanrhaeadr-ym-
Mochnant



One of only two Methodist chapels in Wales to be listed Grade II*, the chapel was designed by the architects Shayler & Ridge and completed in 1904. It is a mixture of Arts and Crafts Gothic, with railings and other details in the Art Nouveau in style. The galleried interior is stunning. **DIRECTIONS:** on the B4580. Parking and toilet facilities in the village centre. Variety of shops and refreshment places. **Opening:** Friday PM and designated dates only. Key holder nearby.

Yn un o'r unig ddau o gapeli Yr Eglwys Fethodistaidd yng Nghymru sydd wedi'i restru'n Gradd II*, fe ddyluniwyd y capel gan y penseiri Shayler & Ridge a'i gwblhau ym 1904. Mae'n gymysgedd o Gelf a Chreffft Gothig, gyda rheiliau a manylion eraill Art Nouveau o ran arddull Mae'r tu mewn orielog yn odidog. **CYFARWYDDIADAU:** ar y B4580. Cyfleusterau parcio a thoiled yng nghanol y pentref. Amrywiaeth o siopau a lleoedd i gael lluniaeth. **Amser agor:** Prynawn ddydd Gwener a dyddiadau dynodedig yn unig. Deiliwr yr allwedd gerllaw.

5

St Melangell's Church,
Pennant Melangell
Eglwys Sant Melangell,
Pennant Melangell



St Melangell's Church has been a place of pilgrimage for over a thousand years. According to legend, Melangell was given the Pennant valley as a place of sanctuary by Prince Brochwel Ysgithrog in the c7th after the hare he was hunting took refuge under her skirts. The valley became a sacred site and a shrine was built to St Melangell. The shrine dates from the c12th and is the only saint's shrine of the Romanesque period to have survived in Britain. **DIRECTIONS:** nearest village Llangynog on the B4391. Pennant Melangell - toilets and drinks in nearby Melangell Centre. Parking, shop and exhibition at church. **Open daily.**

Bu Eglwys Sant Melangell yn fan ar gyfer pererindod ers dros mil o flynyddoedd. Yn ôl y sôn, rhoddodd y Tywysog Brochwel Ysgithrog ddyffryn Pennant i Melangell fel man cysegredig yn y 7fed ganrif ar ôl i'r sgwarnog roedd yn ei hela gymryd lloches dan ei sgertiau. Fe ddaeth y dyffryn yn fan cysegredig ac fe adeiladwyd seintwar i Sant Melangell. Mae'r seintwar yn dyddio o'r 12fed ganrif, a dyma unig seintwar sant y cyfnod Romanaidd sydd wedi goroesi ym Mhrydain. **CYFARWYDDIADAU:** y pentref agosaf yw Llangynog ar y B4391. Pennant Melangell - toiledau a diodydd yng Nghanolfan Melangell gerllaw. Parcio, siop ac arddangosfa yn yr eglwys. **Ar agor bob dydd.**



Cover of William Morgan's Welsh translation of the Bible in 1588.

Clawr cyfieithiad William Morgan o'r Beibl i'r Gymraeg ym 1588.



Seion Chapel interior y tu mewn i Gapel Seion

Trail 2 Llwybr 2

6

St Ffraid's Church,
Llansantffraid
Eglwys Sant Ffraid,
Llansantffraid



The fabric of St Ffraid's Church has a complicated history going back to the c12th or c13th. Scores of different generations have added to the building, and these different layers add richness and interest, but they have confused the experts trying to date the exact sequencing, causing one to comment "the whole building is made of odds and ends of repair". This building is particularly attractive because of the beautiful craftsmanship that can be seen all around, even on the gutters! **DIRECTIONS:** north side of the A495. Toilets, parking, shops and refreshments in the village. **Open daily.**

Mae gan adail Eglwys Sant Ffraid hanes gymhleth sy'n dyddio o'r 12fed neu'r 13eg ganrif. Mae cannoedd o wahanol genedlaethau wedi ychwanegu i'r adeilad, ac mae'r haenau gwahanol hyn yn ychwanegu cyfoethogrwydd a diddordeb, ond maent wedi drysu'r arbenigwyr sy'n ceisio dyddio'r dilyniant union, gan beri i un ddweud bod "yr adeilad gyfan wedi'i wneud o fanion atgyweiriadau". Mae'r adeilad hwn yn neilltuo o ddeniadau oherwydd y crefftwaith hardd sydd i'w weld ym mhob man, hyd yn oed ar y gwteri! **CYFARWYDDIADAU:** i'r gogledd o'r A495. Toiledau, parcio, siopau a lluniaeth yn y pentref. **Ar agor bob dydd.**

7

St Garmon's
Church, Llanfechain
Eglwys Sant
Garmon, Llanfechain



St Garmon's is considered the most complete Norman church remaining in Montgomeryshire. The magnificent roof of heavy and simply carved oak timbers dates from the 15th century. The Victorians were responsible for external features, such as the red tiles roof and slender wooden spire, along with some internal alterations, which distinguish the church today. The preaching mound of St Garmon remains on the north side of the churchyard. **DIRECTIONS:** north side of the A495 in Llanfechain. Parking at the village hall. **Open daily.**

Mae Sant Garmon yn cael ei hystyried fel yr eglwys Normanaidd fwyaf cyflawn sy'n dal i fodoli yn Sir Drefaldwyn. Mae'r to godidog a wnaed o bren dderw trwm cerfiedig yn dyddio o'r 15fed ganrif. Roedd y Fictoriaid yn gyfrifol am y nodweddion allanol, fel y to teil coch a'r meindwr pren main, ynghyd â rhywfaint o waith pren mewnl manwl, sy'n gwahaniaethu'r eglwys heddiw. Mae'r garnedd pregethu yn Sant Garmon i'r gogledd o iard yr eglwys o hyd. **CYFARWYDDIADAU:** i'r gogledd o'r A495 yn Llanfechain. Parcio yn y neuadd bentref. **Ar agor bob dydd.**

www.living-stones.info

8

St Myllin's
Church, Llanfyllin
Eglwys Sant
Myllin, Llanfyllin



St Myllin's Church is inextricably linked to the history of Llanfyllin. It was built at a time when the town was growing in wealth and population, but when tensions between political and religious factions were still unresolved after the civil war. Its solid presence on high ground in the town, with battlements around the parapet and tower, symbolised the power and authority of many gentry families of Llanfyllin, in the face of growing allegiance to alternative ways of worshipping. **DIRECTIONS:** west end of the town of Llanfyllin on the north side of the A490. Toilets, parking, shops and refreshments in the town. **Open daily.**

Mae cyswllt anarod rhwng Eglwys Sant Myllin a hanes Llanfyllin. Fe'i hadeiladwyd ar adeg pan roedd cyfoeth a phoblogaeth y dref yn tyfu, ond pan roedd y tensiynau rhwng carfanau gwleidyddol a chrefyddol heb eu datrys o hyd yn dilyn y rhyfel cartref. Roedd ei phresenoldeb cadarn ar dir uchel yn y dref, gyda murfylchau o amgylch y parapet a'r tŵr yn symboleiddio pŵer ac awdurdod nifer o deuluoedd boneddigadd Llanfyllin, yn sgîl teyrnged cynyddol i ffyrdd amgen o addoli. **CYFARWYDDIADAU:** ochr gorllewinol tref Llanfyllin i'r gogledd o'r A490. Toiledau, parcio, siopau a lluniaeth yn y dref. **Ar agor bob dydd.**

9

Christ Church,
Bwlch-y-Cibau
Eglwys Crist,
Bwlch-y-Cibau



Christ Church was designed by the nationally renowned architect, Sir George Gilbert Scott. The quality and completeness of the design and the interior fixtures and fittings bears testimony to the skills of the Victorian industrial craftsmen. There is a confident simplicity to the external design and a sense that every interior object fits into a larger picture, giving completeness and balance. **DIRECTIONS:** on the A490 between Llanfyllin and the A495 at the village centre. **Open daily.**

Dyluniwyd Eglwys Crist gan y pensaer a oedd yn enwog yn genedlaethol, Syr George Gilbert Scott. Mae ansawdd a chyfanrwydd y dyluniad a'r celfi mewnl yn dystiolaeth o sgiliau crefftwyr diwydiannol Oes Fictoria. Mae gan y dyluniad allanol sylmrydd hyperus a synnwr bod pob gwrthrych mewnl yn rhan o lun ehangach, sy'n darparu cyfanrwydd a chydbwysedd. **CYFARWYDDIADAU:** ar yr A490 rhwng Llanfyllin a'r A495 yng nghanol y pentref. **Ar agor bob dydd.**

10

Pendref Chapel,
Llanfyllin
Capel Pendref,
Llanfyllin



Pendref Chapel is said to be the oldest Welsh independent chapel in the county and has a radical crusading past. It also has associations with the famous Welsh hymn writer, Ann Griffiths. The present red brick building is the third chapel to stand on the site, and dates from 1829. The interior of the chapel remains largely unaltered. The double entrances on the widest elevation lead straight into the front of the worship space, so any latecomers would be seen entering! **DIRECTIONS:** north side of the A490. Toilets, parking, shops and refreshments in the town. **Opening:** Friday PM and designated dates only. Key holder nearby.

Yn ôl y sôn, Capel Pendref yw un o'r capeli Annibynnol Cymraeg hynaf yn y Sir ac mae iddo orffennol ymgyrchol radical. Mae hefyd yn gysylltiedig â'r cyfansoddwr emynau Cymraeg enwog, Ann Griffiths. Yr adeilad carreg coch presennol yw'r trydydd capel ar y safle, ac mae'n dyddio o 1829. Mae'r tu mewn i'r capel yn parhau heb ei newid gan mwyaf. Mae'r mynedfaoedd dwbl ar y dyrchafiad mwyaf llydan yn arwain yn syth at ran flaen y gwagle addoli, felly byddai modd gweld unrhyw rai a oedd yn cyrraedd yn hwyr! **CYFARWYDDIADAU:** i'r gogledd o'r A490. Toiledau, parcio, siopau a lluniaeth yn y dref. **Amser agor:** Prynawn ddydd Gwener a dyddiadau dynodedig yn unig. Deiliwr yr allwedd gerllaw.



Stained glass window at Christ Church Ffenestr gwyrdd lliw yn Eglwys Crist